

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-**15232601**
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

24 Mart 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

**MANİSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN ŞENOL SUNAT'IN
TBMM 7/35223 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

7/35223
GK 30

SORULAR

Türkiye'nin en büyük dördüncü gölü ve en önemli içme suyu rezervlerinden biri olan Eğirdir Gölü, son yıllarda yaşanan su seviyesi düşüşü nedeniyle adeta ikiye bölünmüş durumdadır.

1950'li yıllarda ortalama 16 metre olan göl derinliği bugün 3 metreye kadar düşmüş, yüzölçümü ise 520 km²'den 450 km²'nin altına gerilemiştir. Gölün 1,8 kilometrelik en dar noktası olan Kemer Boğazı'nda su tamamen çekilmiş, göl iki parça haline gelmiştir.

Devlet Su İşleri (DSİ) verilerine göre Eğirdir Gölü'nün su bütçesi 1972'den bu yana eksidedir. Ancak uzmanlar, bu kurumun yalnızca iklim değişikliğinden değil, büyük oranda yanlış su politikalarından kaynaklandığını belirtmektedir.

Göl çevresinde 1970'lerden itibaren kurulan hidroelektrik santralleri, yoğun su isteyen tarım ürünleri ve kontrolsüz tarımsal sulama, gölün doğal su döngüsünü bozmuş; artan yapılaşma ve kirleticilerle birlikte göl suyunun kalitesi de ciddi biçimde azalmıştır.

Bir dönem 100'e yakın kaynak suyuyla beslenen gölde bugün hiçbir doğal kaynak kalmamış, göl tabanında ağır metal içeren 3-5 metrelik dip çamuru birikmiştir.

Balıkçılık ve turizm faaliyetleri neredeyse durma noktasına gelmiş, tekneler karaya oturmuş, balık türleri azalmıştır.

Bölge halkı hem geçim kaynaklarının hem de içme suyunun tehlike altında olduğunu, gölün "Ağlayan değil, artık Çığlık Atan Göl" haline geldiğini ifade etmektedir.

Eğirdir Gölü "kesin korunacak hassas alan" ilan edilmiş ve 9 maddelik bir eylem planı hazırlanmıştır. Ancak bu planın uygulamaya geçirilmediği ve yalnızca sembolik temizlik faaliyetleriyle sınırlı kaldığı yönünde ciddi eleştiriler bulunmaktadır.

Bu bağlamda, aşağıdaki soruların yanıtlanması kamuoyunun bilgi alma hakkı açısından önem arz etmektedir;

- 1- Eğirdir Gölü'nün su seviyesi ve yüzölçümündeki değişimi gösteren güncel DSİ ölçümleri nedir?
- 2- Eğirdir Gölü'nün su bütçesinin ekside olduğu yönündeki tespitler ışığında bakanlığınız bu açığı kapatmak için hangi planları yürütmektedir?
- 3- Gölün çevresinde hidroelektrik santralleri, vahşi sulama, sondaj kuyuları ve tarımsal genişleme nedeniyle kaybedilen su miktarı yıllık bazda ne kadardır? Bu kullanımlar için kaç adet su tahsis izni verilmiştir?
- 4- Hazırlanan 9 maddelik eylem planı hangi aşamadadır? Planın hangi maddeleri uygulanmıştır, hangileri uygulanmamıştır?

- 5- Eğirdir Gölü çevresinde faaliyet gösteren mermer ocakları, güneş enerji santralleri (GES) ve sanayi tesislerinin gölün su dengesine ve yağış rejimine etkisine dair yapılmış çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) çalışmaları var mıdır?
- 6- DSİ veya ilgili kurumlarca Eğirdir Gölü'nde dip çamuru temizliği veya kaynak sularının yeniden canlandırılmasına yönelik bir proje hazırlanmış mıdır? Hazırlandıysa hangi aşamada?
- 7- Eğirdir Gölü'nün "kesin korunacak hassas alan" statüsüne rağmen, bölgede yeni yapılaşma ve tarımsal genişleme faaliyetlerinin sürdüğü iddiaları doğru mudur? Bu konuda hangi denetimler yapılmaktadır?
- 8- Gölün çevresindeki tarım faaliyetlerinde yüksek su isteyen elmacılık ve mısır gibi ürünlerin azaltılması veya alternatif su tasarruflu ürünlere geçiş için Bakanlığınız bir teşvik veya yönlendirme programı planlamakta mıdır?
- 9- Eğirdir Gölü'nün geri dönüşü için bilim insanlarının önerdiği havza yönetimi, su tahsisi, tarım deseni ve göl bilimi temelli rehabilitasyon çalışmalarına ilişkin somut bir takvim mevcut mudur?
- 10- Gölün bugünkü durumuna neden olan su politikaları ve yönetim hatalarına ilişkin olarak sorumlu kurum ve kişilere dair bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır?

CEVAPLAR

Isparta İli'nin Eğirdir Gölü ve Kıyı Kesimi, I. ve III. Derece Doğal Sit Alanı iken, Bakanlığımızca (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) "Kesin Korunacak Hassas Alan", "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" ve "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" olarak, 05.01.2021 tarihli ve 3357 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile onaylanmış olup, 06.01.2021 tarihli ve 31356 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu kapsamda göl ve çevresindeki faaliyetler mer'i mevzuat çerçevesinde sınırlandırılmıştır. Alanda koruma- kullanma dengesi gözetilerek gölün ileriki nesillere sürdürülebilir şekilde aktarılması anlamında önemli bir adım atılmıştır. Göl ve çevresindeki korunan alan sınırlarında yapılması planlanan her türlü faaliyet için ilgili Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu'ndan izin alınması gerekmektedir

Bakanlığımız tarafından açıklanan Eğirdir Gölü Eylem Planı çalışmaları kapsamında; Eğirdir Yeşil ada- can ada ile Limaniçi ve çevresinde kötü koku ve çevre kirliliğinin önlenmesi amacıyla Süleyman Demirel Üniversitesi bilim insanları tarafından hazırlanan ekolojik etki değerlendirme raporu doğrultusunda yüzey amfibik araçlar ve dalgıçlar ile birlikte sucul bitki temizliği yapılmıştır.

Gölü besleyen dere boğazlarında Tarım ve Orman Bakanlığı Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü ile birlikte rusubat temizliği çalışmaları Bakanlığımızla koordineli şekilde tamamlanmıştır. Bununla birlikte Bakanlığımızca ivedi hazırlanan Eğirdir Gölü Dip Çamuru Ön Fizibilite çalışmasına müteakip Eğirdir Gölü Fizibilite Raporu İş Bakanlığımız (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) tarafından tamamlanmıştır.

Fizibilite Raporu doğrultusunda özellikle Gölün Hoyran Boğazı kısmında ikiye ayrılmasının önlenmesi ve su bağlantısının yeniden sağlanması için Devlet Su İşleri

(DSİ) Genel Müdürlüğü tarafından Bakanlığımız koordinasyonunda yüzer amfibik ekskavatörler ile birlikte çalışmaların başlatılmasına yönelik görüşme ve yazışmalar yapılmıştır. Çalışma için bilim insanları tarafından hazırlanan Ekolojik Etki Değerlendirme Raporu kapsamında gerekli izinler alınmıştır. Çalışmalara bölge akademisyenleri ve Isparta Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından destek verilmesi kararlaştırılmış olup, eylem planı doğrultusunda Bakanlığımızca ivedilikle harekete geçilerek çalışmalar tamamlanmıştır. Dip Çamuru temizliğine ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Eğirdir Gölü Doğal Sit - Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı tescilli alanda Güneş Enerjisi Santrali (GES) projelerine ilişkin koruma amaçlı imar planı teklifleri sunulmakta ve uygun görülen koruma amaçlı imar planları Bakanlığımızca onaylanmakta olup, bahse konu projelerle ilgili ÇED süreçleri mer'i mevzuat kapsamında yürütülmektedir.

Önergedeki diğer hususlara ilişkin bilgilerin Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan (Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü) edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.